

Aan de fractievoorzitters
van de Gemeente Krimpenerwaard

Geachte fractievoorzitters, Haastrecht, 4 mei 2021

In mei 2020 heeft u met grote meerderheid een motie van CDA en VGBK aangenomen, om de geluidsoverlast van motorvoertuigen in de Krimpenerwaard te verminderen. Wij hebben kunnen constateren dat dit heeft geleid tot de brief van de burgemeesters Cazemier en de Graaf (Lopik) aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat met verzoek om maatregelen te treffen.

Helaas heeft dat niet geleid tot vermindering van de overlast op het traject langs de rivier de Vlist. In dit stiltegebied is de overlast zelfs toegenomen. Een uitgebreide lawaaiige stroom van recreatieve motorfietsen in de weekenden is hiervan de oorzaak.

Wij vragen u om zelf poolshoogte te nemen, dit kan door op een zondagmiddag langs de Vlist te wandelen of te fietsen en een kwartiertje ter hoogte van de Haastrechtse molen op een van de bankjes te gaan zitten. U zult ervaren dat het meer lijkt op een racecircuit dan op een stiltegebied.

Verder adviseren wij u om een wervingscampagne op te starten, waarin wandelaars en fietsers worden uitgenodigd om van dit fantastische stilte gebied te komen genieten, zodat de terrassen van de horeca toch gevuld blijven.

In dit kader maken wij u erop attent, dat recent door bewonersgroepen in Deventer een spandoekenactie tegen geluidsoverlast is gevoerd. Afgelopen week heeft ook de bewonersgroep in de gemeente Amerongen een spandoekenactie georganiseerd met als thema "We zijn het zat".

Als Actiegroep Geluidoverlast Krimpenerwaard zijn wij voornemens een vergelijkbare spandoekenactie te houden op de Bredeweg in Haastrecht, zowel op Hemelvaartsdag, als tijdens Pinksteren.

Wij maken u erop attent dat de overheid de (grond)wettelijke verplichting heeft om de gezondheid van de burgers te beschermen. Voorts is deze verplichting gebaseerd op verdragen. Kortheidshalve verwijzen wij u naar de bijgesloten brief aan de minister van Medische Zorg, alsmede de factsheet "Gezondheid en geluid".
In verband hiermede vragen wij u om adequate maatregelen te nemen. De enige oplossing voor dit probleem is een toegangsverbod voor alle motorfietsen op het traject Haastrecht – Vlist en Vlist - Haastrecht: afsluiting voor alle motorfietsen van 1 maart t/m 30 september in de weekenden van vrijdag 18.00 uur t/m maandag 7.00 uur. Dit met een uitzondering voor aanwonenden.

Wij horen graag op korte termijn uw reactie, de overlast is niet meer te harden en uw bewoners worden er letterlijk ziek van.

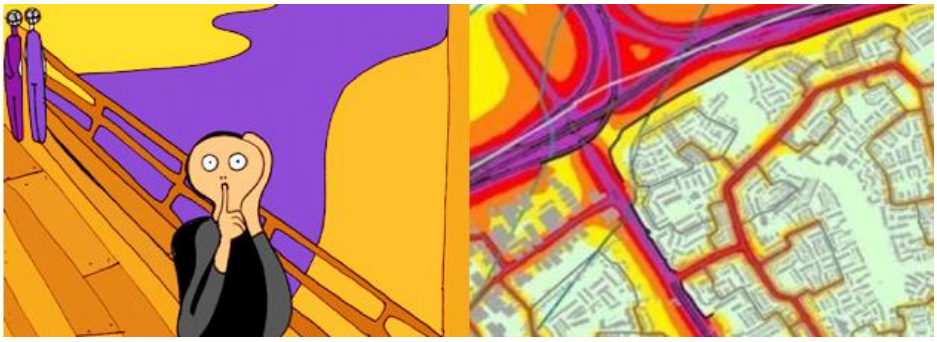
Met vriendelijke groet
Namens de Actiegroep Geluidoverlast Krimpenerwaard

Tony Hardenberg, voorzitter

Bijlagen: 2

www.geluidoverlast-krimpenerwaard.com
e-mail: geluidoverlast.krimpenerwaard@gmail.com

MAX 70dB(A)
NEFOM
Nederlandse Federatie Omgevingslawaai Motorvoertuigen

Aan de Minister van Medische Zorg en Sport
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Krimpenerwaard, 4 mei 2021

Betreft: Randvoorwaarden voor het Programma Gezonde Groene Leefomgeving

Geachte mevrouw van Ark,

Enkele dagen geleden hebt u bij brief van 16 april 2021 aan de Tweede Kamer de randvoorwaarden geschetst voor het Programma Gezonde Groene Leefomgeving. Deze Kamerbrief heeft ons verrast en wij delen graag uw uitgangspunt dat een gezonde leefomgeving een belangrijk goed is en dat om die reden gezondheidsvraagstukken vanuit een breed perspectief moeten worden aangepakt, waarbij de verschillende domeinen worden overstegen.

In uw brief geeft u aan dat op het gebied van gezondheidsbescherming er steeds meer aandacht is diverse thema, waarbij u onder meer het thema geluid expliciet noemt en daaraan ook aandacht besteedt aan geluidsoverlast door wegverkeer, waarbij u verwijst naar de WHO-richtlijnen inzake omgevingsgeluid.

Wij betreuren evenwel dat u in uw Kamerbrief verder geen aandacht besteedt aan de zorgplicht van de overheid inzake de aanpak van geluidsoverlast en de bescherming van de gezondheid van de inwoners van Nederland.
Deze zorgplicht van de overheid is op onze Grondwet en verdragen gebaseerd.
In verband hiermede vragen wij allereerst uw aandacht voor de relevante wetsbepalingen en uitgebrachte rapporten.

1. Wetsbepalingen en verdragen

Artikel 21 Grondwet
In dit kader verwijzen wij allereerst naar artikel 21 van onze Grondwet. Dit artikel vormt een onderdeel van onze grondrechten en luidt:
"De zorg van de overheid is gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu."

Deze zorgtaak van de overheid is zo wezenlijk, dat deze overheidstaak zelfs in onze Grondwet is opgenomen. In die zin heeft deze bepaling van de sociale grondrechten zoals geformuleerd in de Grondwet vooral het karakter van instructienormen aan voor de overheid. In dit kader is voorts van belang dat dit artikel expliciet spreekt over 'bescherming én verbetering' van het leefmilieu. Dat betekent naar onze mening dat deze zorgplicht een stuk verder gaat dan de meer gebruikelijke opdracht tot het nemen van een preventieve maatregel. Wij menen dan ook, dat deze grondwettelijke bepaling een actieve zorgplicht voor de overheid inhoudt.

Artikel 2 Europese Verdrag voor de rechten van de mens
Naast artikel 21 van de Grondwet is ook artikel 2 van het Europese Verdrag voor de rechten van de Mens (EVRM) van cruciaal belang. In dit kader is relevant dat artikel 2 lid 1 EVRM begint met de volgende zin:
"Het recht van een ieder op leven wordt beschermd door de wet."

Artikel 8 Europese Verdrag voor de rechten van de mens
Naast artikel 2 EVRM speelt ook artikel 8 EVRM een essentiële rol bij de bescherming van de gezondheid van de inwoners. Artikel 8 lid 1 luidt:
"Een ieder heeft het recht op respect voor zijn privé leven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie."

De rechtspraak, gewezen met uitdrukkelijke verwijzing naar artikel 2 EVRM en artikel 8 EVRM, heeft inmiddels uiteraard een meer concrete invulling gegeven in een groot aantal gevallen. Wij menen dat uit de rechtspraak van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) duidelijk voortvloeit dat deze bepalingen de Nederlandse overheid enerzijds de verplichting oplegt, de gezondheid van de burgers en hun gezinsleven te beschermen en anderzijds de verplichting oplegt tot het nemen van adequate maatregelen, als de gezondheid van burgers in gevaar is.

Artikel 2 en artikel 6 Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU)
Ook het Verdrag betreffende de Europese Unie biedt bescherming van de inwoners. Zo luidt artikel 2:
"…. eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, de rechtsstaat en eerbiediging van de mensenrechten, waaronder de rechten van personen die tot minderheden behoren. Deze waarden hebben de lidstaten gemeen in een samenleving die gekenmerkt wordt door pluralisme, non-discriminatie, verdraagzaamheid, rechtvaardigheid, solidariteit en gelijkheid van vrouwen en mannen."

Dit artikel refereert in algemene zin aan 'de mensenrechten', maar dient gelezen te worden in combinatie met artikel 6 lid 1 VEU.
De eerste zin van dit artikel luidt:
"De Unie erkent de rechten, vrijheden en beginselen die zijn vastgesteld in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie van 7 december 2000, als aangepast op 12 december 2007 te Straatsburg, dat dezelfde juridische waarde als de Verdragen heeft."

Vervolgens luidt artikel 6 lid 3 VEU:
"De grondrechten, zoals zij worden gewaarborgd door het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en zoals zij voortvloeien uit de constitutionele tradities die de lidstaten gemeen hebben, maken als algemene beginselen deel uit van het recht van de Unie."

Artikel 6, eerste lid en artikel 6 derde lid VEU leggen derhalve de rechten, vrijheden en beginselen die zijn vastgesteld in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie onverkort vast. Dat betekent dat de grondrechten, neergelegd in het EVRM en de VEU dezelfde juridische waarde en strekking heeft.

2. Gezondheid en geluid

Rapport Gezondheidsraad

In de afgelopen decennia hebben zowel de Gezondheidsraad als het RIVM uitgebreide rapportages uitgebracht over de effecten van omgevingsgeluid op onze gezondheid.

Zo kan de blootstelling aan omgevingsgeluid psychische stress veroorzaken: als iemand zich maar vaak en lang genoeg ergert/stoort aan het omgevingsgeluid, kan dat ook schadelijk zijn voor de gezondheid. Effecten kunnen ook het gevolg zijn van de beoordeling ('appraisal') van het geluid.

In onderstaand model, ontleend aan het rapport van de Gezondheidsraad uit 1999 wordt verondersteld dat een deel van de gezondheidseffecten van geluid ontstaan doordat een individu het geluid (soms onbewust) als ongewenst beoordeelt. Deze negatieve beoordeling van geluid kan niet alleen tot acute fysiologische effecten leiden, maar ook tot psychologische effecten (zoals hinder) leiden.

Nieuwe WHO-richtlijnen omgevingsgeluid

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) heeft bovendien in oktober 2018 de richtlijnen omgevingsgeluid uitgebracht. Deze WHO-richtlijnen zijn een advies en bedoeld om de schadelijke gezondheidseffecten door geluid, zoals een verstoorde slaap en hinder, te verminderen.

Nieuw in deze richtlijnen is dat rekening wordt gehouden met nieuwe inzichten dat de ernstigere gezondheidseffecten van geluid, zoals coronaire hartziekten, al bij lagere geluidniveaus optreden dan in het verleden werd aangenomen. De richtlijnen betreffen gemiddelde geluidniveaus voor dag en nacht per bron bij zwaarst belaste

gevel, buitenshuis en zijn een hulpmiddel voor beleidsmakers en andere (lokale) professionals om ervoor te zorgen dat gezondheid beter wordt meegenomen in het geluidbeleid.

Belangrijk element hierbij is de vaststelling dat geluidsoverlast doorgaans weliswaar vaak van tijdelijke aard is, maar dat terugkerende (herhaalde), kortere en langdurige blootstelling aan geluid blijvende gevolgen voor de gezondheid oplevert.

Illustratief in dit kader is onderstaand staatje:

Geluidbron	**Lden**	**Lnight**
Wegverkeer	53dB	45dB
Railverkeer	54dB	44dB
Vliegverkeer	45dB	40dB
Windturbines	45dB	--

Geluidsniveaus boven Lden worden geassocieerd met negatieve gezondheidseffecten en boven Lnight met negatieve effecten op slaap.

Consequenties voor Nederland

In 2018 heeft de Tweede Kamer de motie Schonis aangenomen, waarbij verzocht is om een onderzoek naar de verhouding tussen deze nieuwe WHO-richtlijnen en (de effecten van) het actuele Nederlandse geluidbeleid. Dit onderzoek heeft het RIVM uitgevoerd en in 2020 gepubliceerd.

Volgens het RIVM worden in Nederland jaarlijks 6,1 miljoen personen blootgesteld aan geluidniveaus door wegverkeer hoger dan de WHO-advieswaarde van 53 dB (Lden). Daarnaast worden ruim 4,7 miljoen personen blootgesteld aan nachtelijke geluidniveaus, die groter of gelijk zijn dan de WHO- advieswaarde van 45 dB (Lnight). Het merendeel hiervan betreft personen die worden blootgesteld aan geluid van wegverkeer op gemeentewegen.

Dit kan in onderstaande tabel als volgt worden weergegeven:

Geluidbron	**Lden WHO**	**Aantal of percentage personen > WHO**		**Lnight**	**Aantal of percentage personen > WHO**
Wegverkeer	53dB	6.144.400	36%	45dB	4.735.000
Railverkeer	54dB	319.100	1,9%	44dB	468.500
Vliegverkeer	45dB	2.097.800	12%	40dB	219.800
Windturbines	45dB	9.100	0,05%	--	nvt

Het RIVM berekent, dat in Nederland jaarlijks ongeveer 750 mensen een coronaire hartziekte krijgen door teveel geluid van wegverkeer. Het aantal sterfgevallen door coronaire hartziekte door geluid is naar schatting 65 per jaar. Het aantal mensen dat ernstige hinder of ernstige slaapverstoring ondervindt door de blootstelling aan geluid van wegverkeer ligt hoger met respectievelijk ruim 950.000 personen en ruim 540.000 personen.

Schematisch weergegeven:

Effect	**Personen**
Sterfte aan coronaire hartziekten	65
Ontstaan van coronaire hartziekten	750
Ernstige slaapverstoring	541.000
Ernstige hinder	957.400

Handbook on the external costs of transport

De Europese Commissie heeft zich in de afgelopen jaren over het onderwerp gebogen en publiceerde in 2019 het "Handbook on the external costs of transport".
In het rapport worden meerdere vormen van externe kosten van transport beschreven, onderzocht en gecalculeerd, zoals kosten van ongelukken, luchtvervuiling, klimaatverandering en ook die van lawaai (noise pollution).
De Europese Commissie constateert in dit rapport dat de kosten van lawaai zich manifesteren in kosten van gezondheidsproblemen en van ergernis. Ergernis is de hinder, die mensen ondervinden, wanneer ze worden blootgesteld aan verkeerslawaai. Het kan mensen belemmeren bij het uitvoeren van bepaalde activiteiten, wat kan leiden tot een verscheidenheid aan negatieve reacties, waaronder irritatie, teleurstelling, angst, uitputting en slaapstoornissen.
De onderzoekers calculeren de kosten van lawaai door motorvoertuigen als volgt:

Transportmodus	Totale kosten EU € mld	Gemiddelde kosten EU €-cent per pkm
Auto	26.2	0.6
Motorfiets	14.8	9.4
Bus	0.8	0.4
Touringcar	0.9	0.2
Vrachtwagen	14.5	0.4 – 1.6

(pkm = personenkilometer, vkm = voertuigkilometer)

Motorfietsen blijken per gereden kilometer met afstand de grootste lawaaikostenpost, groter dan de grootste vrachtwagen en zelfs groter dan een bus inclusief passagiers.
De absurde omvang van het geluidsvolume door motorfietsen blijkt uit een vergelijking met de personenauto. (We nemen dan aan dat de kostenverhouding voor heel Europa zeker ook op het dichtbevolkte Nederland van toepassing is.)

Transportmodus	Gezondheidskosten		Aantal voertuigen[1]		Aantal kilometers
	absoluut	%	absoluut	%	absoluut
auto	26.2 mld	63	8.677.911	92	122.491.000.000
motorfiets	14.8 mld	37	679.848	8	160.650.400[2]
		100		100	

Met 0.1% van de gereden kilometers zorgen motorrijders met 8% van het aantal voertuigen voor 37% van de gezondheidskosten van lawaaivervuiling. Als we het vrachtverkeer in deze berekening meenemen, dan zorgen motorrijders met 7% van het aantal voertuigen voor 27% van de gezondheidskosten van lawaaivervuiling!

Piekgeluiden of gemiddelden

In onderzoeken en wetenschappelijke artikelen wordt veelal gesproken van L-den of L-night. Dit zijn gemiddelden over een bepaalde tijd (vaak 8 of 24 uur). Mensen worden over het algemeen niet ziek van gemiddelden, maar juist van terugkerende piekgeluiden. Piekgeluiden zeggen ook iets over de bron die de geluidoverlast veroorzaakt, en is daarom van grote invloed op de gemiddelden. Wij vragen u dan ook om de piekgeluiden van motorvoertuigen te maximeren.

1 CBS Statline

2 Volgens de Stichting wetenschappelijk onderzoek verkeersveiligheid rijden motorrijders gemiddeld 2300 km per jaar – https://www.swov.nl/feiten-cijfers/fact/motorrijders-hoeveel-wordt-er-nederland-op-de-motor-gereden

Dat mag niemand verbazen gezien de hoeveelheid lawaai, die een motorfiets nog steeds mag produceren in vergelijking met een personenauto die immers wettelijk standaard is gemaximeerd op 74 dB(A):

Cilinders cm3	Maximum allowed motorbikes
80 cm3	91 dB(A)
125 cm3	92 dB(A)
350 cm3	95 dB(A)
500 cm3	97 dB(A)
750 cm3	100 dB(A)
1000 cm3	103 dB(A)
> 1000 cm3	106 dB(A)

Nota Bene:
Verwarrend hierbij is dat voor de geluidsnormen voor motorfietsen en personenauto's verschillende meetmethoden worden gebruikt. In bovenstaande tekst worden, bij gebrek aan beter, waarden van twee verschillende meetmethoden met elkaar vergeleken.
De 73 dB(A) is gebaseerd op de statische meetmethode voor auto's.
De 91 dB(A) is gebaseerd op de dynamische meetmethode die wordt gebruikt voor motorfietsen.

In de praktijk komt bij de 73 dB(A) dus nog het geluid van wind en banden.
Waar je dan op uitkomt mag TNO een keer bepalen, maar in geen geval in de buurt van de 91 dB(A).
Elke extra 3 dB(A) is een verdubbeling van het brongeluid . . .

3. Verlaging bestaande geluidsnormen

Herbeoordeling huidige Europese geluidsnormen
Naar aanleiding van vragen van enkele Europarlementariërs over de huidige Europese geluidsnormen heeft de voorzitter van de Europese Commissie in een brief van 27 oktober 2020 meegedeeld, dat besloten is tot een herbeoordeling van de huidige geluidsnormen en dat deze herbeoordeling onderdeel vormt van de aangekondigde "Green deal".

De voorzitter van de Europese Commissie heeft in deze brief tevens aangegeven dat deze herbeoordeling enige tijd in beslag zal nemen en dat deze herbeoordeling door de Europese instellingen naar verwachting de periode tot eind 2021 in beslag zal nemen. Het is echter niet uitgesloten dat het onderzoek voor deze herbeoordeling zelfs nog wat langer zal duren.

Recente beslissing Europese Commissie
In dit kader is echter vermeldenswaard, dat Oostenrijk in de afgelopen periode specifieke maatregelen had genomen om de geluidsoverlast door motorfietsen direct al te beperken met het oog op de bescherming van de volksgezondheid. Deze maatregel gold voor Tirol en was van toepassing op een deel van het jaar, te weten van 1 april tot en met 30 september.

Vertegenwoordigers van de motorrijders hebben bij de Europese Commissie hiertegen bezwaar gemaakt, maar de Europese Commissie heeft met verwijzing naar de bescherming van de gezondheid van de inwoners van Tirol de bezwaren op 26 januari 2021 afgewezen.

Wij constateren derhalve dat de Europese Commissie van mening is dat met het oog op de bescherming van de gezondheid reeds nu onder de bestaande afspraken en verdragsbepalingen specifieke maatregelen mogelijk zijn.

Naar onze mening is deze recente beslissing op dezelfde gronden eveneens van toepassing op de situatie in Nederland.

4. Gebrekkig klimaatakkoord

Medio 2019 heeft het kabinet in navolging van het Klimaatakkoord van Parijs in 2015 een nationaal Klimaatakkoord gepresenteerd. Het kabinet heeft met het nationale Klimaatakkoord een centraal doel: het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen in Nederland met 49 % ten opzichte van 1990.

Dit nationaal Klimaatakkoord bevat een apart hoofdstuk over mobiliteit met de randvoorwaarden voor realisering van een toekomstbestendig mobiliteitssysteem. Daarbij besteedt het nationaal Klimaatakkoord aandacht aan de transitie naar elektrisch vervoer, waarbij speciaal aandacht wordt geschonken aan alle soorten vierwielers: bestelbussen, vrachtauto's, personenauto's, autobussen, etc.

Daarnaast besteedt het nationaal Klimaatakkoord op pagina 57 kort aandacht aan tweewielers. Deze passage vermeldt enerzijds dat de bijdrage van gemotoriseerde tweewielers aan de CO2-uitstoot gering is, maar dat deze tweewielers wel lokaal zorgen voor een negatief effect op de luchtkwaliteit.

In deze paragraaf spreken partijen (Rijksoverheid, BOVAG, RAI Vereniging en Vereniging DOET) af om samen te werken aan de transitie naar 100% emissieloze snorfietsen. Vanaf 1 januari 2025 zullen alle nieuwverkopen van snorfietsen op de Nederlandse markt emissieloos zijn. De Rijksoverheid zal zorgen voor een gelijk speelveld op de Nederlandse markt.

Aan de motorfietsen, die juist zo veel geluidsoverlast veroorzaken, zoals uit bovenvermelde rapporten blijkt, wordt echter geen enkele aandacht besteed!

Het lijkt er sterk op dat de overheid de WHO-normen inzake omgevingslawaai, het RIVM-rapport en het “Handbook on the external costs of transport” van de Europese Commissie bewust volledig negeert.
Dat is in de huidige omstandigheden onaanvaardbaar, temeer daar inmiddels 72 bewonersgroepen, verspreid over 11 provincies zich bij de NEFOM hebben aangesloten, teneinde passende maatregelen tegen deze geluidsoverlast bij de landelijke en provinciale overheid te bepleiten.
In verband hiermede verzoeken wij u in het kabinet te bepleiten het nationaal Klimaatakkoord aan te vullen en voor motorfietsen een vergelijkbare transitie na te streven als voor snorfietsen.

Met betrekking tot deze verzochte aanvulling van het nationaal Klimaatakkoord staan wij als NEFOM niet alleen.
Zo heeft de G-4 (Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht) vorig jaar het initiatief genomen om gezamenlijk met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) te overleggen over de aanpak van geluidsoverlast.
In dit kader is vermeldenswaard dat de gemeente Amsterdam een Actieplan Schone Lucht heeft opgesteld, waarin per vervoerscategorie de omschakeling naar elektrisch vervoer als doel wordt geformuleerd. Voor tweewielers kent dit Actieplan specifieke doelen: motorfietsen in 2030 uitstootvrij en brom- en snorfietsen al in 2025.
Voorts kent de gemeente Den Haag sedert kort het Actieplan Geluid 2021-2023, waarin specifiek aandacht wordt geschonken aan de negatieve invloed van geluid op de gezondheid van de inwoners, een en ander met verwijzing naar de WHO-richtlijnen.

Ook op gemeentelijk niveau zijn op dit vlak initiatieven genomen. Zo hebben de burgemeesters van de gemeenten Krimpenerwaard en Lopik in 2020 een brief naar de minister van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) gestuurd met het verzoek om de geluidsnormen voor motorfietsen te verlagen, meer mogelijkheden te creëren voor inrijverboden voor motorfietsen gedurende het motorseizoen en een algeheel verbod van sportuitlaten en verwijderbare dB-killers. Enkele andere gemeenten hebben een vergelijkbare brief naar I&W gestuurd.

In aansluiting hierop heeft de gemeente Bergen (NH) alle 352 gemeenten in Nederland benaderd met het voorstel om gezamenlijk met I&W te gaan overleggen over de aanpak van geluidsoverlast door motorvoertuigen, in het bijzonder door motorfietsen. Dit initiatief krijgt uiteraard nog een vervolg.

Voorts hebben de provincies ter bescherming van het milieu en de leefomgeving specifieke regels inzake het toegestane geluidsvolume vastgesteld voor:

- aangewezen stiltegebieden
- aangewezen naturagebieden

Het ligt voor de hand dat in het Programma Gezonde Groene Leefomgeving ook voor deze gebieden passende regels worden vastgesteld, die het geluidsvolume door motorvoertuigen, in het bijzonder door motorfietsen, in deze gebieden aan banden leggen. Bij gebreke daaraan zijn – gezien de initiatieven van de G-4 en de gemeenten – de randvoorwaarden voor het Programma Gezonde Groene Leefomgeving zonder meer een farce en voldoen bovendien niet aan de zorgplicht van de overheid ter bescherming van de gezondheid van de burgers.

Recent heeft de Raad van State bij de presentatie van het jaarverslag opgemerkt, dat de vertrouwensrelatie tussen overheden en de burger op de proef wordt gesteld. De coronacrisis en het kinderopvangtoeslagdrama vormen aanleiding voor een grondige beschouwing over het 'onderhouden van vertrouwen', waarin overheden het voortouw moeten nemen. Want de zorg over de relatie met de burger is groot en zit diep bij het Hoge College van Staat. 'Waar het vertrouwen rafelt, rafelt ook de rechtsstaat', zo staat in het traditionele inleidende hoofdstuk van het jaarverslag, dat onder eindredactie staat van vicepresident Thom de Graaf. Overheden moeten volgens het college, dat rechtspreekt als hoogste bestuursrechter en de regering adviseert over wetten, handelen vanuit 'het principe dat de burger à priori het vertrouwen waard is, zonder daarin naïef te zijn'. Volgens de Raad vergt dat 'in voorkomende gevallen een andere grondhouding'.

5. Kosten van medische zorg

Gezien bovenvermelde rapporten en de initiatieven van de G-4 en diverse gemeenten verbaast het ons in hoge mate dat een minister van Medische Zorg een brief aan de Tweede Kamer stuurt over de randvoorwaarden voor het Programma Gezonde Groene Leefomgeving, daarin opmerkingen maakt over de geluidshinder en zelfs constateert *“dat zo'n 10% van de bevolking ernstige hinder door geluid van wegverkeer ondervindt.”*

In uw brief voegt u daar aan toe: *“Uit de richtlijnen voor omgevingsgeluid van de WHO blijkt dat geluid een belangrijke rol speelt bij de gezondheid van mensen”.* Even verder op in uw brief: *“Als mensen lange tijd aan te veel geluid blootstaan, kan dat aanleiding geven tot chronische effecten, zoals verhoogde bloeddruk en verhoogde niveaus van het stresshormoon cortisol. Dit verhoogt het risico op hart- en vaatziekten”.*

Wij kunnen ons niet voorstellen dat een minister van Medische Zorg, die deze feiten kent en daar in de Kamerbrief zelfs openlijk naar verwijst, deze risico's aanvaardt en daarmee bewust de kosten van medische zorg verhoogt. Een minister van Medische Zorg hoort niet alleen toe te zien op goede zorg, maar dient tevens te streven naar omstandigheden, die de kosten van medische zorg niet onnodig verhogen en de medische gevolgen voor de inwoners van Nederland van allerlei behandelingen verminderen.

In feite is dit een reden te meer om de afspraken in het nationaal Klimaatakkoord aan te scherpen.

6. Verzochte maatregelen

Zoals uit de bovenvermelde plannen kan worden afgeleid, speelt de bescherming van de gezondheid van de inwoners een cruciale rol bij de aanpak van geluidsoverlast door motorvoertuigen.
Daarvoor kan verwezen worden naar de zorgplicht van de overheid om de gezondheid van burgers te beschermen, welke zorgplicht niet alleen in onze Grondwet, maar ook in het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens en het Verdrag betreffende de Europese Unie duidelijk is vastgelegd. Voorts vormen ook de rapporten van de Gezondheidsraad, het RIVM, de nieuwe WHO-richtlijnen omgevingsgeluid en het Handbook on the external costs of transport van de Europese Commissie een belangrijke basis voor de aanpak van geluidsoverlast door motorvoertuigen, in het bijzonder door motorfietsen.

In verband hiermede verzoeken wij u met het oog op de bescherming van de gezondheid van de inwoners van Nederland en ter vermijding van onnodige zorgkosten om de volgende maatregelen bij het kabinet te bepleiten:

- aanvulling van het nationaal Klimaatakkoord met een transitie van motorfietsen naar elektrische motorfietsen, een en ander in lijn met de regeling voor snorfietsen, zodat alle nieuwverkopen van motorfietsen vanaf 1 januari 2025 op de Nederlandse markt emissieloos zijn;
- invoering van een wettelijke mogelijkheid voor een gemeente tot het invoeren van een inrijverbod voor motorfietsen, die stationair meer geluid veroorzaken dan 80 dB(A), een en ander via het invoeren van een milieuzone voor stiltegebieden en naturagebieden gedurende het motorseizoen (1 april tot en met 30 september), zulks met uitzondering van elektrische motorfietsen;
- instelling van een algeheel verbod om gedurende het motorseizoen (1 april tot en met 30 september) in groepen van meer dan 5 motorrijders te rijden over wegen door stiltegebieden en naturagebieden.

Gezien het grote belang van deze verzochte maatregelen voor het grote aantal bewonersgroepen, dat bij de NEFOM is aangesloten, hebben wij een factsheet “Gezondheid en geluid” opgesteld, welke wij hierbij insluiten.

Aangezien het onderwerp van de Kamerbrief van 16 april 2021 niet alleen uw werkterrein en bevoegdheid raakt, maar ook het werkterrein en bevoegdheid van twee andere bewindslieden hebben wij een afschrift van deze brief gestuurd aan:

- de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
- de minister voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Ons Juridisch team:
mr. C.J.A van Hooft (tel: 06-2082 1457)
mr. M.W. Wendrich (tel: 06-2251 9492)

Vertrouwende op uw spoedige reactie.

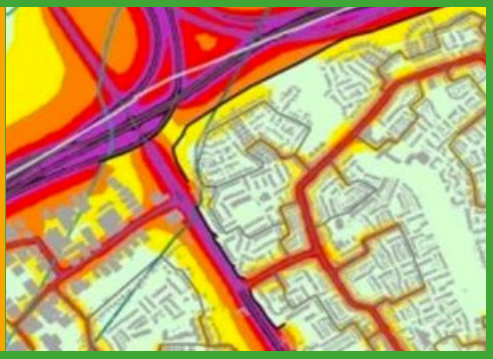
Met vriendelijke groet,
Namens de NEFOM

Dhr. O. Hardenberg
voorzitter
tel: 06-5108 3974

MAX
70dB(A)
NEFOM
Nederlandse Federatie
Omgevingslawaai
Motorvoertuigen

MAX
70dB(A)
NEFOM
Nederlandse Federatie
Omgevingslawaai
Motorvoertuigen

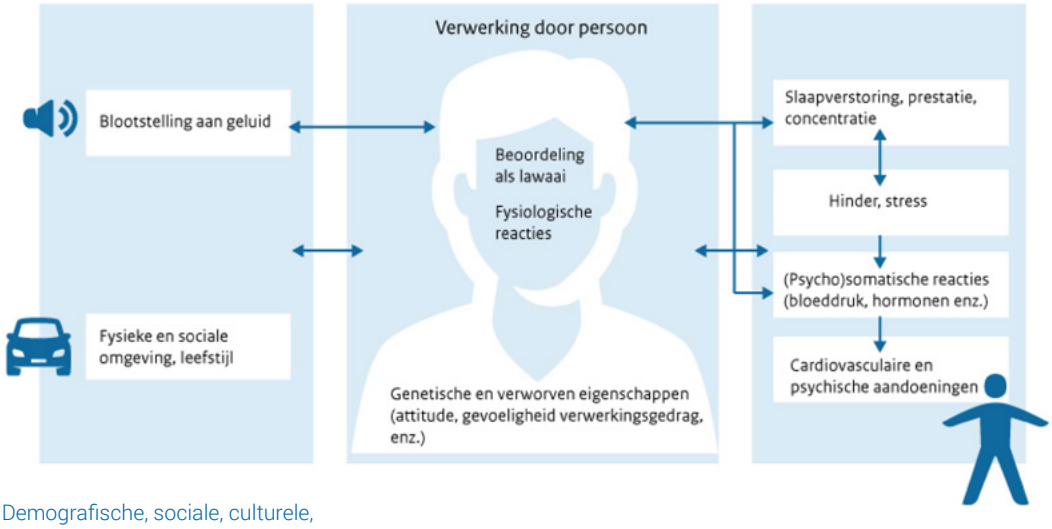
Feiten over lawaaivervuiling

Van een gemiddeld geluid word je 's nachts niet wakker

Gezondheid en geluid [1]

De blootstelling aan omgevingsgeluid kan psychische stress veroorzaken: de hartslag neemt toe, de bloeddruk stijgt, spieren worden aangespannen. Als dit vaak en lang genoeg duurt kan dat ook schadelijk zijn voor de gezondheid.

Een deel van de gezondheidseffecten van geluid ontstaan doordat een individu het geluid (soms onbewust) als ongewenst beoordeelt. Deze negatieve beoordeling van geluid kan niet alleen tot acute fysiologische effecten leiden, maar ook tot psychologische effecten.

Demografische, sociale, culturele, technologische en economische omgeving

Bron: Gezondheidsraad 1999. Bewerkt door het RIVM

1. Motie Schonis en de WHO-richtlijnen voor omgevingsgeluid (2018): het doel heiligt de middelen – bijlage 1. RIVM-Rapport 2019-0227.

MAX 70dB(A)
NEFOM
Nederlandse Federatie Omgevingslawaai Motorvoertuigen

Feiten over lawaaivervuiling

Nieuwe WHO-richtlijnen

Ernstige gezondheidseffecten treden al op bij lagere geluidsniveaus

WHO-richtlijnen hebben als doel de schadelijke gezondheidseffecten door geluid, zoals een verstoorde slaap en hinder, te verminderen. De richtlijnen zijn aangescherpt op het nieuwe inzicht dat ernstigere gezondheidseffecten van geluid al bij lagere geluidniveaus optreden dan eerder werd aangenomen.

WHO db advieswaarden

Geluidbron	Lden	Lnight
Wegverkeer	53dB	45dB
Railverkeer	54dB	44dB
Vliegverkeer	45dB	40dB
Windturbines	45dB	– –

Geluidsniveaus boven Lden[3] worden geassocieerd met negatieve gezondheidseffecten en boven Lnight met negatieve effecten op slaap.

Consequenties voor Nederland

Volgens het RIVM worden in Nederland 6,1 miljoen personen blootgesteld aan geluidsniveaus door wegverkeer hoger dan de WHO-advieswaarde van 53 dB (Lden).

Daarnaast worden ruim 4,7 miljoen personen blootgesteld aan nachtelijke geluidniveaus die groter of gelijk zijn dan de WHO- advieswaarde van 45 dB (Lnight). Het merendeel betreft personen die worden blootgesteld aan geluid van wegverkeer op gemeentewegen.

Aantal Nederlanders boven de WHO db advieswaarden

Wegverkeer dag	53dB	6.144.400	11.264.173
Wegverkeer nacht	45dB	4.735.000	12.673.573
Railverkeer dag	54dB	319.100	17.089.473
Railverkeer nacht	44dB	468.500	16.940.073
Vliegverkeer dag	45dB	2.097.800	15.310.773
Vliegverkeer nacht	40dB	219.800	17.188.773
Windturbines dag	45dB	9.100	17.399.473
Windturbines nacht	– –	– –	17.408.573

Rood: Nederlanders boven de WHO dB advieswaarden

Bron: Motie Schonis en de WHO-richtlijnen voor omgevingsgeluid (2018): het doel heiligt de middelen. Rapport 2019-0227.

Feiten over lawaaivervuiling

Kosten van lawaai

De kosten van lawaai manifesteren zich in kosten van gezondheidsproblemen en van ergernis.
Motorfietsen blijken per gereden kilometer met afstand de grootste lawaaikostenpost, groter dan de grootste vrachtwagen.

Transportmodus	kosten EU in mld €	Gemiddelde kosten EU ct per pkm
Auto	26.2	0.6
Motorfiets	14.8	9.4
Bus	0.8	0.4
Touringcar	0.9	0.2
Vrachtwagen	14.5	0.4 – 1.6

pkm = personenkilometer

Bron: European Commission, Directorate-General for Mobility and Transport
Handbook on the external cost of transport
January 2019 v 1.1 p. 97

De omvang en het grote aandeel van de lawaaivervuiling door motorfietsen in Nederland blijkt uit een vergelijking met de personenauto en vrachtwagen. (op basis van de Europese kostenverhouding).

Transportmodus	kosten x mld €	%	voertuigen x mln €	%	kilometers x mld	%
Auto	26.2	47	8.68	91	122.5	94,2
Motorfiets	14.8	27	0.68	7	0.16	0,1
Vrachtwagen	0.8	26	0.14	2	7.5	5,7

pkm = personenkilometer

Bronnen: CBS Statline en Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid

Met 0,1% van de gereden kilometers zorgen motorrijders met 7% van het aantal voertuigen voor 27% van de gezondheidskosten van lawaaivervuiling door motorvoertuigen.

De kosten van lawaai manifesteren zich in kosten van gezondheidsproblemen en van ergernis

Het goede nieuws is dat we in Nederland forse gezondheidswinst kunnen boeken als we het toegestane geluid van motorvoertuigen maximeren op 70 dB(A).

Uitgave van de Nefom – mei 2021

Van: Griffie Krimpenerwaard
Verzonden: dinsdag 4 mei 2021 17:23
Aan: 'Tony Hardenberg'
Onderwerp: RE: Geluidsoverlast van motorvoertuigen in de Krimpenerwaard

Beste meneer Hardenberg,

Bij deze bevestig ik namens de raad de ontvangst van uw beide e-mails met als onderwerp ‘Geluidsoverlast van motorvoertuigen in de Krimpenerwaard’.
Wij voegen deze toe aan de lijst ingekomen stukken van de raad 1 juni met het advies

- aan het college de afhandeling op te pakken van de brief gericht aan het college (3.5)
- aan de raad afwegingen te maken over de brief gericht aan de fractievoorzitter (4.1)

Tijdens deze vergadering worden de ingekomen stukken niet inhoudelijk besproken, maar neemt de raad een besluit over het afhandelingsadvies.
Van de raad als collectief ontvangt u geen schriftelijke reactie op uw brief.
Mogelijk reageren fracties of individuele raadsleden persoonlijk op uw brief.
We gaan ervan uit dat u er geen bezwaar tegen hebt dat we hen daarvoor desgevraagd uw mail/adres geven.

Met vriendelijke groet,

gemeente Krimpenerwaard

Griffiemedewerker

Postbus 51 2820 AB Stolwijk
Bezoekadres Burgemeester van der Willigenstraat 58 2941 ES Lekkerkerk